

คู่มือ เทศบัญญัติเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

สาระน่ารู้สำหรับประชาชน

ถาม ทำไมต้องมีเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ?

ตอบ เหตุผลเพราะ

1. ประชาชนต้องการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
2. ในการดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน จะประกอบด้วย การได้อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ไม่เป็นพิษเป็นภัย คือ
 - 2.1 ได้อาศัยอยู่ในอาคารที่ถูกต้องลักษณะ มีห้องน้ำห้องส้วม มีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การระบายอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ และอยู่ในชุมชน หรือที่หรือทางสาธารณะ ที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ
 - 2.2 ได้กินอาหารที่สะอาดปลอดภัย ไม่มีการปนเปื้อนสิ่งสกปรก
 - 2.3 ได้ทำงานในสถานประกอบกิจการที่สะอาดปลอดภัย มีมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ
 - 2.4 ต้องไม่ได้รับมลพิษที่อาจเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากการกระทำของบุคคลหรือสถานประกอบการ

3. สังคมและชุมชนประกอบด้วยคนจำนวนมาก มีการประกอบกิจการต่าง ๆ มากมายหลากหลาย หากปล่อยเป็นอิสระของชุมชน ที่จะกระทำได้โดยไม่มีกฎกติกาข่มส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยส่วนรวมได้

ด้วยเหตุนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพประชาชน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องออกกฎหมายมาควบคุมการกระทำหรือการประกอบกิจการ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ซึ่งก็คือ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในส่วนของเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม ได้ออกเทศบัญญัติเพื่อควบคุมกิจการต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ถาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และเทศบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของประชาชนอย่างไร ?

ตอบ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และเทศบัญญัติเทศบาล มีจุดมุ่งหมาย ที่จะดูแลให้ประชาชน ได้อยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ คือสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และไม่เป็นพิษเป็นภัยซึ่งได้แก่

1. การควบคุมและกำจัดสิ่งปฏิกูล (อุจจาระ ปัสสาวะ สิ่งโสโครก) และมูลฝอย (ขยะ) ที่เกิดจากครัวเรือน หรือชุมชน
2. การดูแลอาคารให้ถูกต้องลักษณะ (สะอาด ไม่สกปรก รกรุงรัง โครงสร้างไม่แตกร้าวหรือปล่อยให้คนอยู่มากเกินไป คือ มีพื้นที่น้อยกว่า 3 ตารางเมตรต่อคน)
3. การควบคุมดูแลกิจการ ที่เกี่ยวกับอาหาร ได้แก่ตลาดสด กิจการร้านอาหาร การขายของชำ หาบเร่แผงลอยให้ถูกต้องลักษณะ (คือ อาหาร ภาชนะ อุปกรณ์ สะอาดปลอดภัย ปรุง/ประกอบ จำหน่ายถูกต้องลักษณะ สถานที่ สะอาดเป็น ระเบียบ (ดูหน้า 24 - 26)
4. การควบคุมการดูแลกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หมายถึง กิจการ ที่มีกระบวนการผลิตหรือให้บริการที่อาจก่อให้เกิดมลพิษ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่อยู่ข้างเคียง หรือผู้ที่ใช้บริการกิจการนั้น ซึ่งมีทั้งหมด 131 ประเภทกิจการ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ในส่วนของเทศบัญญัติของเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม กำหนดไว้ 125 กิจการ โดยให้มีระบบ หรือเครื่องมือ หรือวิธีการขจัดหรือป้องกัน

มลพิษหรืออันตรายต่อสุขภาพ และไม่ได้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ

5. การกำหนดเป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ เกินกว่าจำนวนที่กำหนด หรือให้เลี้ยงได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตามอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อการป้องกันปัญหาด้านสุขลักษณะและไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ

6. การกำหนด ขอบเขตการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อให้มีความเป็นระเบียบไม่เป็นปัญหาต่อชุมชน

ถาม เทศบัญญัติ คืออะไร ? มีผลต่อประชาชนอย่างไร ?

คือ กฎหมายของเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม ที่มีสภาเทศบาลตำบลท่าเยี่ยมเป็นผู้ออก โดยมีผลบังคับต่อประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม หรือผู้ที่มีสถานประกอบกิจการใด ๆ ก็ตามที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม กล่าวคือประชาชนต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษปรับและจำคุก แล้วแต่กรณี

ถาม ทำไมต้องให้สภาเทศบาลออกกฎหมายมาบังคับใช้กับประชาชนในเขตเทศบาลด้วย ?

ตอบ เหตุผลเพราะ

1. บ้านเมืองเราปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ที่ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการบริหารการปกครองบ้านเมือง

2. รัฐบาลได้กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยประชาชนใช้อำนาจผ่านสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน จึงชอบที่มีอำนาจออกกฎหมายมาบังคับใช้กับประชาชนในพื้นที่ได้ ซึ่งประชาชนต้องเคารพและถือปฏิบัติตาม

ขณะเดียวกันหากประชาชนในท้องถิ่นเห็นว่า กฎ กติกาใด ๆ ไม่ถูกต้องชอบธรรม ไม่มีเหตุผล ไม่มีประโยชน์ หรือไม่มีความจำเป็นต้องมี ประชาชนบ่อมมีสิทธิที่จะเสนอให้สมาชิกสภาท้องถิ่น ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมหรือยกเลิกได้ หรือจะยื่นฟ้องศาลปกครองโดยตรงก็ได้

ถาม ใครเป็นผู้มีอำนาจบทบาทหน้าที่ในการดูแลตามเทศบัญญัติดังกล่าว ?

ตอบ คือ เทศบาลตำบลท่าเยี่ยม โดยมีโครงสร้างอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรีตำบลท่าเยี่ยม

2. เจ้าพนักงานสาธารณสุข หมายถึง หัวหน้ากองสาธารณสุขของเทศบาลเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม

3. ผู้ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง เจ้าหน้าที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ถาม เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่อย่างไร ?

ตอบ เจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการควบคุมดูแลตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ

เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจควบคุมดูแลการประกอบกิจการหรือการกระทำใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ของชุมชน ดังนี้

1. เสนอร่าง เทศบัญญัติ อันเป็นกฎกติกาที่มีผลบังคับใช้ในเขตเทศบาล ได้แก่

1.1 เทศบัญญัติ เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร

1.2 เทศบัญญัติ เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

1.3 เทศบัญญัติ เรื่อง ตลาด

1.4 เทศบัญญัติ เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

1.5 เทศบัญญัติ เรื่อง สิ่งปลูกสร้าง และมูลฝอย

2. พิจารณา อนุญาตประกอบกิจการต่าง ๆ ของประชาชน หากเห็นว่าการประกอบกิจการนั้นอาจก่อผลกระทบต่อสุขภาพหรือสภาวะความเป็นอยู่ ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนย่อมมีอำนาจไม่อนุญาตได้ ในด้านกลับกัน ถ้าผู้ขอประกอบการปฏิบัติถูกต้อง ก็มีหน้าที่ต้องอนุญาต

3. ตรวจรา แนะนำสถานประกอบการ กรณีที่มีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง หรือเทศบัญญัติ

4. ในกรณีที่มิปฏิบัติตามคำแนะนำ ก็มีอำนาจออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไข/หยุดกิจการ/พักใช้ใบอนุญาต/เพิกถอนใบอนุญาตได้แล้วแต่กรณี

5. เมื่อมีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนคำสั่ง ก็มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานทั้งสองกลุ่มนี้ มีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการหรือการกระทำใด ๆ ที่อาจมีผลต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ชุมชน

1. ตรวจตราแนะนำสถานประกอบการ ให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามเทศบัญญัติทั้ง 5 เรื่องดังกล่าว

2. เมื่อแนะนำแล้วไม่ปฏิบัติตามมีหน้าที่แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ออกคำสั่งแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานประกอบการเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. เว้นแต่กรณีที่พบว่าการกระทำ ที่ไม่ถูกต้องนั้น เป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพและจำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน เจ้าพนักงานสาธารณสุข (เท่านั้น) ออกคำสั่งเองด้วย แต่ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบด้วย

นอกจากนี้เจ้าพนักงานทั้งสามกลุ่ม ยังมีอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ประชาชนเกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือ คือ

1. ขอดูเอกสาร ใบอนุญาต หรือขอคำชี้แจงจากผู้ประกอบการได้

2. เข้าไปในอาคารหรือสถานประกอบการเพื่อตรวจตราได้

3. ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขได้

4. ยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี หรือเพื่อนำไปทำลายได้ (ถ้าเป็นวัตถุอันตราย)

5. เก็บสินค้าเพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ในปริมาณพอสมควร โดยไม่ต้องชดใช้ราคาให้กับเจ้าของสินค้านั้น

ถาม ประชาชนที่ได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ควรปฏิบัติอย่างไร ? และมีสิทธิอย่างไร ?

ตอบ สิ่งที่ต้องเข้าใจเบื้องต้น คือ

โดยปกติการออกคำสั่งเจ้าพนักงานจะต้องมีกฎหมายรองรับ หากคำสั่งใดไม่มีกฎหมายรองรับย่อมไม่มีผลทางกฎหมาย ที่ว่ามีผลทางกฎหมาย หมายความว่า ผู้ที่ได้รับคำสั่งที่ออกตามกฎหมาย ต้องปฏิบัติตาม ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็จะมีผลความผิดและมีโทษได้ โดยความผิดและโทษนั้น จะเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เช่นกัน

ดังนั้นประชาชน ผู้ได้รับคำสั่งจึงต้องปฏิบัติและมีสิทธิดังนี้

1. มีสิทธิได้รับคำชี้แจงจากเจ้าพนักงาน ในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. มีสิทธิตรวจสอบว่าคำสั่งนั้นเป็นไปตามกฎหมายที่กล่าวอ้างไว้หรือไม่

3. กรณีที่เห็นว่าคำสั่งนั้นเป็นไปตามกฎหมาย ผู้ได้รับคำสั่งต้องปฏิบัติตาม มิฉะนั้นจะมีความผิดและมีโทษได้ และเมื่อแก้ไขปรับปรุงตามคำสั่งแล้ว ย่อมไม่มีความผิด และควรแจ้งให้เจ้าพนักงานที่ออกคำสั่งทราบ

4. กรณีที่เห็นว่าคำสั่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้ได้รับคำสั่งข่อมมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

5. เมื่อมีคำวินิจฉัยแล้วหรือคำตัดสินแล้ว ผู้ได้รับคำสั่งเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ข่อมมีสิทธิฟ้องศาลปกครองต่อไปได้

ถาม เทศบาลตำบลท่าเยี่ยม จะควบคุมดูแล เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามเทศบัญญัติอย่างไร ?

ตอบ เทศบาลตำบลท่าเยี่ยมดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยดังนี้

1. ให้บริการเก็บขนขยะ มูลฝอยโดยนำไปกำจัดร่วมกับเทศบาลนครนครราชสีมา โดยคิดอัตราค่าบริการจากประชาชน 40 บาท /เดือน สำหรับหลังคาเรือนที่มีขยะไม่เกิน 20 ลิตร/วัน และเก็บค่าบริการเพิ่มขึ้นตามปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น

2. อนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ คือให้เอกชนดำเนินการค้า หมายความว่า เอกชนที่ได้รับอนุญาต จะมาให้บริการแก่ประชาชน ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติ เช่นกิจการดูดส้วม

กิจการรับจ้างขนขยะจากโรงงานไปกำจัด เป็นต้น โดยเทศบาลเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาตจากเอกชนที่ได้รับอนุญาตฉบับละ 5,000 บาท/ปี

ถาม เทศบาลตำบลท่าเยี่ยมจะควบคุมดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายอย่างไร ?

ตอบ กิจการที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ที่กฎหมายหรือเทศบัญญัติ จะควบคุมดูแล ได้แก่ 1. ตลาดสด 2. สถานที่จำหน่ายอาหาร เช่น ร้านอาหาร ข้าวแกง ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีน อาหารตามสั่ง สวนอาหาร ภัตตาคาร รวมทั้งร้านอาหารเคลื่อนที่ 3.สถานที่สะสมอาหาร เช่น ร้านอาหารของชำ มินิมาร์ท ซูเปอร์มาร์เก็ต โดย

1. กำหนดให้ผู้ประสงค์ ที่จะประกอบกิจการตลาดสด และสถานที่จำหน่าย หรือสถานที่สะสมอาหาร ที่มีขนาดเกินกว่า 200 ตารางเมตร ต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

2. สำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร ที่มีขนาดไม่เกิน 200 ตารางเมตร ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ เมื่อได้แจ้งแล้วก็สามารถประกอบการได้เลย

3. ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ต้องปฏิบัติให้ผู้หลักสุขาภิบาล อาหารตามที่กำหนดในเทศบัญญัติ ซึ่งได้แก่ การดูแลสถานที่ (ห้องครัว ที่รับประทานอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม) ให้สะอาด ดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปรุงประกอบ และผู้เสิร์ฟอาหารที่ต้องไม่เป็นพาหะของโรค ภาชนะอุปกรณ์ที่สะอาดปลอดภัย รวมทั้งการเก็บรวบรวมขยะ มูลฝอย ดูแลทางระบายน้ำ ซึ่งบางกรณีต้องมีบ่อดักไขมัน

ถาม กรณีที่ผู้ประกอบการขออนุญาต หรือแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะไม่อนุญาตหรือไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งได้หรือไม่ และต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่

ตอบ กรณีที่เทศบัญญัติกำหนดให้ต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนประกอบกิจการนั้น

แสดงว่าสภาเทศบาลได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กิจการนั้น ๆ อาจมีผลกระทบต่อสาธารณสุขได้ กรณีของตลาดสด สถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร เป็นแหล่งบริโภคที่สำคัญของประชาชน หากมีการประกอบการที่ไม่ถูกสุขลักษณะย่อมอาจมีผลต่อการแพร่ระบาดของโรกระบบทางเดินอาหารได้ง่าย จึงจำเป็นต้องมีการควบคุม

โดยการขออนุญาตก่อนประกอบกิจการ ถ้าอนุญาตจึงประกอบการได้ แต่ถ้าไม่อนุญาตก็ไม่มีการประกอบการ

และใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี ซึ่งต้องมีการต่ออายุทุกปี

ส่วนกรณีที่ต้องแจ้งนั้น เป็นการจดทะเบียนกับเจ้าพนักงานเท่านั้น เมื่อแจ้งแล้วจะได้รับใบแจ้ง ซึ่งกลับไปประกอบการได้เลย โดยไม่ต้องรอ หนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎหมายเจ้าพนักงานต้องออกให้ภายใน 7 วัน นับแต่วันแจ้ง เว้นแต่กรณีที่กำลังขออนั้นมีหลักฐานไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดท้องถิ่น

และหนังสือรับรองการแจ้งนี้ไม่มีอายุ จึงประกอบกิจการนั้นได้ตลอดไป กรณีที่โอนให้ผู้อื่นจะต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบด้วย

สำหรับเหตุผลที่ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมนั้น เพราะการประกอบกิจการใด ๆ ที่เป็นการค้า (แสวงหากำไร) และการประกอบกิจการนั้นอาจมีผลกระทบต่อหรือต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น จึงจะต้องแบ่งส่วนกำไรจำนวนหนึ่งให้แก่สาธารณะ ซึ่งก็คือค่าธรรมเนียมที่ต้องเสียให้เทศบาล ซึ่งในเทศบัญญัติเทศบาลได้กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้ง ตามขนาดของพื้นที่

ถาม กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพคือกิจการประเภทใด ?

ตอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หมายถึง กิจการที่มีกระบวนการหรือขั้นตอนการผลิต หรือการบริการที่อาจก่อให้เกิดของเสียหรือสิ่งที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน (คนงาน) ในสถานประกอบกิจการ และประชาชนที่อาศัยอยู่ข้างเคียงได้ ซึ่งตามเทศบัญญัติเทศบาลตำบลท่าเยี่ยม เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ.2551 กำหนดไว้ 125 ประเภท เช่น กิจการเลี้ยงสัตว์ ผลิตอาหาร โรงสีข้าว ร้านซ่อมเครื่องจักร ร้านแต่งผม เป็นต้น

ถาม การวางขายสินค้าตามทางเท้า ริมบาทวิถีหรือถนนกระทำได้หรือไม่ เทศบาลจะดูแลอย่างไร

ตอบ

ปกติทางเท้า ริมบาทวิถี ถนน ถือเป็นทางสาธารณะ ซึ่งเป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี ที่จะต้องดูแลปกป้องรักษา เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม บุคคลโดยทั่วไปจึงไม่มีสิทธิ์ที่จะใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองโดยพลการได้ ดังนั้น ผู้ใดที่จะจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะใด ๆ ในเขตเทศบาล จะต้องขออนุญาตต่อนายกเทศมนตรีก่อน จึงจะจำหน่ายได้ นอกจากนี้หากเป็นการจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่ม ยังต้องปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะด้วย โดยเทศบาลมีอำนาจในการกำหนดเขตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะดังนี้

1. เขตห้ามซื้อห้ามขายโดยเด็ดขาด ใครซื้อใครขายจะมีความผิด
2. เขตห้ามขายสินค้าบางชนิด เช่น ห้ามขายอาหารในที่หรือทางสาธารณะที่มีฝุ่นละอองมาก เป็นต้น
3. เขตห้ามขายในเวลาที่กำหนด เพราะมีปัญหาต่อการสัญจรของชุมชน
4. เขตให้ขายโดยมีเงื่อนไข หมายถึง การขายในบริเวณนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข เช่น ขายได้แต่ห้ามใช้เครื่องขยายเสียงหรือห้ามขายเนื้อปิ้งย่างที่ก่อให้เกิดควันมาก เป็นต้น

ถาม ประชาชนมีสิทธิหน้าที่อย่างไรบ้าง ตามกฎหมาย และมีสิทธิฟ้องศาลปกครองหรือไม่อย่างไร

ตอบ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ได้กำหนดให้สิทธิและหน้าที่สำหรับประชาชนไว้ในหลายเรื่อง ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

หน้าที่ของประชาชน มีดังนี้

1. ต้องปฏิบัติตามกฎกติกาที่ปรากฏในเทศบัญญัติเทศบาล
2. ต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น กรณีที่จะประกอบกิจการรับจ้างเก็บขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ตลาดสด กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ สถานที่จำหน่าย/เสิร์ฟอาหาร (ที่มีขนาดเกิน 200 ตารางเมตร)
3. ต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น กรณีที่จะประกอบสถานที่จำหน่าย/เสิร์ฟอาหาร (ที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร)
4. ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการเก็บขนสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดท้องถิ่น
5. เมื่อได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องปฏิบัติตาม

สิทธิของประชาชน มีดังนี้

1. มีสิทธิร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นกรณีได้รับความเดือดร้อน ที่ได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากการกระทำของผู้ใดหรือสถานประกอบการใด ซึ่งเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบหากพบว่าเป็นเหตุรำคาญต้องออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญนั้น
2. มีสิทธิได้รับใบอนุญาตกรณีที่ได้ยื่นคำขอใบอนุญาต และปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น แล้วเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่ออกใบอนุญาต
3. กรณีที่ยื่นขอใบอนุญาต มีสิทธิได้รับทราบผลภายใน 30 วัน หากเจ้าพนักงานจะขยายเวลาต้องแจ้งต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบเป็นหนังสือ และขยายได้เพียง 15 วัน ไม่เกิน 2 ครั้ง และกรณีที่จะไม่อนุญาต เจ้าพนักงานต้องชี้แจง และระบุเหตุผลประกอบด้วย
4. มีสิทธิได้รับแจ้งเจ้าพนักงานทันทีที่ได้แจ้ง และจะได้หนังสือรับรองการแจ้งภายใน 7 วัน นับแต่วันที่แจ้ง ทั้งนี้ต้องมีเอกสารหลักฐานหลักฐานการแจ้งถูกต้องตามเทศบัญญัติกำหนด
5. มีสิทธิจะอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงาน กรณีที่เห็นว่าคำสั่งนั้นไม่ตรงกับที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือไม่มีเหตุผลตามข้อเท็จจริง โดยอุทธรณ์เป็นหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

กรณีที่ฟ้องศาลปกครองได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ได้มีการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปแล้ว และเห็นว่าคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมต่อตัวเองก็มีสิทธิที่จะฟ้องศาลปกครองได้ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับผลคำวินิจฉัย อุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หรือกรณีที่ไม่ได้คำตอบหรือคำชี้แจงจากผู้พิจารณาอุทธรณ์ภายใน 90 วัน นับแต่ได้ยื่นอุทธรณ์ไปก็ได้

การขออนุญาต และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร การขออนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ การขออนุญาตจัดตั้งตลาด การขออนุญาตรับทำการเก็บขน กำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ขึ้นใบคำร้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการ พร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- 1 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / บัตรข้าราชการ / บัตรพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2 สำเนาทะเบียนบ้าน
- 3 หลักฐานการอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น
 - ใบจดทะเบียนพาณิชย์ / ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ใบอนุญาตให้ใช้อาคาร
- 4 แผนผังแสดงที่ตั้งอาคาร หรือสถานประกอบการโดยสังเขป
5. หากเป็นการขออนุญาตการขออนุญาต รับทำการเก็บขนสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย จะต้องมีเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่
 - สมุดคู่มือประจำรถยนต์
 - ใบอนุญาตใช้รถในการเก็บขนสิ่งปฏิกูล
 - แผนที่ / แผนผังแสดงสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

ติดต่อสอบถาม : นายธงชัย บุญสัมฤทธิ์ 086-653-1511